

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (Ιούλιος 2006)

Συγγραφέας: ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΟΚΟΠΟΥΛΟΣ

Στον αγροτικό κόσμο είναι εδραιωμένη η πεποίθηση ότι κάθε αναθεώρηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής έχει αποτέλεσμα την περικοπή των δαπανών του κοινοτικού προϋπολογισμού προς τον πρωτογενή τομέα. Αναμφίβολα η νέα ΚΑΠ, που άρχισε να εφαρμόζεται από 1ης Ιανουαρίου του 2006, δημιουργεί νέα δεδομένα, νέες ευκαιρίες αλλά και νέα ερωτηματικά. Τα νέα δεδομένα έχουν να κάνουν με την αποσύνδεση πλέον των επιδοτήσεων από το ύψος της παραγωγής. Νέες ευκαιρίες παρέχει η δυνατότητα αναδιάρθρωσης των καλλιεργειών. Ωστόσο προκύπτουν και νέα ερωτηματικά για καλλιέργειες όπως ο καπνός, όπου δεν διαφαίνεται μέχρι στιγμής εναλλακτική λύση. Ιδιαίτερα για τις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές ο καπνός ως μονοκαλλιέργεια διασφάλιζε βιώσιμο εισόδημα και συνθήκες παραμονής στην περιφέρεια.

Ο στόχος της ανταγωνιστικότητας, που αναγορεύεται πολλές φορές ως υπέρτατος στο σκεπτικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν μπορεί να επιτευχθεί με εκπτώσεις στην ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων στις χώρες της Κοινότητας. Όλοι πρέπει να βγούμε σοφότεροι από την περιπέτεια των «τρελών αγελάδων» και τον ανορθόδοξο τρόπο μείωσης του κόστους παραγωγής, που είχε αποτέλεσμα τη μετατροπή φυτοφάγων ζώων σε σαρκοβόρα. Η παρέμβαση αυτή του ανθρώπου στη διατροφική αλυσίδα με στόχο τη μεγιστοποίηση του κέρδους πρέπει να μας προβληματίσει. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί στο βωμό του κέρδους να θυσιάσει την υγιεινή και την ποιότητα των τροφίμων.

Επιπλέον, η γρίπη των πουλερικών καλό είναι να βάλει σε δεύτερες σκέψεις όλους εκείνους στην Ένωση που μιλάνε για κατάργηση των επιδοτήσεων. Αν η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλει προϊόντα ποιότητας, ασφαλή από υγειονομικής απόψεως, οφείλει να συνεχίσει τις κοινοτικές ενισχύσεις στους ευρωπαϊούς αγρότες και κτηνοτρόφους. Αλλιώς ο ευρωπαίος αγρότης δεν μπορεί να συναγωνισθεί τους αγρότες τρίτων χωρών με χαμηλό κόστος εργασίας και επίπεδο διαβίωσης, αλλά και ελαστικούς ή ανύπαρκτους κανόνες υγιεινής.

Αναμφιβόλως η αγροτική παραγωγή δεν είναι άσχετη με την οικολογική

ισορροπία. Η εντατικοποίηση της καλλιέργειας τα τελευταία χρόνια, άμεση συνέπεια της σύνδεσης των ενισχύσεων με το ύψος της παραγωγής, οδήγησε πολλές περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ρύπανση του περιβάλλοντος, του υδροφόρου ορίζοντα, εξαιτίας της υπερβολικής χρήσης νιτρικών λιπασμάτων. Η Κοινότητα, σε μια προσπάθεια να ανακόψει τη ρύπανση, έχει προχωρήσει στην υλοποίηση επιδοτούμενων προγραμμάτων κατά της νιτρορύπανσης στις περιοχές όπου έχει διαπιστωθεί ρύπανση των υπόγειων υδάτων. Είναι ενδεικτικό το γεγονός ότι σε πολλά χωριά του θεσσαλικού κάμπου το νερό πλέον δεν είναι πόσιμο. Βεβαίως τα προγράμματα αυτά έχουν στόχο την προστασία του περιβάλλοντος, ταυτόχρονα όμως διασφαλίζουν συμπληρωματικό εισόδημα στους αγρότες.

Είναι καιρός να παύσουμε να λειτουργούμε ως επιμηθείς και να γίνουμε προμηθείς. Να προλαμβάνουμε και όχι απλά να θεραπεύουμε. Καλό είναι λοιπόν να προβληματιστούμε, ώστε τα περιβαλλοντικά αυτά προγράμματα να μην περιορίζονται μόνο στις περιοχές όπου ήδη έχει συντελεστεί η ζημιά. Να εξετάσουμε τη δυνατότητα εφαρμογής τους και στις περιοχές εκείνες όπου οι καλλιέργειες χρήζουν νιτρικών λιπασμάτων, προτού γίνουν ορατές οι συνέπειες στο περιβάλλον. Να στραφούμε περισσότερο σε βιολογικές καλλιέργειες, που είναι φιλικές προς το περιβάλλον. Στον τομέα αυτόν ως χώρα έχουμε μπροστά μας πεδίων δόξης λαμπρόν, καθώς είμαστε τελευταίοι στην κατάταξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στη μεγάλη συμμαχία για την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας στον πλανήτη, ο αγρότης και ο κτηνοτρόφος πρέπει να έχουν ενεργό ρόλο. Αυτόν το ρόλο οφείλει εμπράκτως να του αναγνωρίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, προτού πούμε το νερό νεράκι.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ» στις 7 Ιουλίου 2006, σ. 5.